

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Kontor for Prøver, Eksamen
og Test

Teglholmsgade 1
2450 København SV
Tlf.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukvum.dk
www.stukvum.dk

29. august 2023

Vejledning om beviser inden for erhvervsuddannelserne

Denne vejledning indeholder en beskrivelse af de retlige krav til udstedelse af beviser inden for erhvervsuddannelserne.

Vejledningen er opdelt i to sektioner, og indeholder krav efter både den erhvervsrettede eksamensbekendtgørelse, jf. bekendtgørelse nr. 41 af 16. januar 2014 om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser (her kaldet eksamensbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 953 af 22. juni 2023 om erhvervsuddannelser (her kaldet hovedbekendtgørelsen):

1) Beviser omfattet af eksamensbekendtgørelsens krav til beviser for fuldført uddannelse:

- a) Skolebevis
- b) Uddannelsesbevis/svendebrev (trinprøve og speciale) og eud+
- c) Prøvebevis (enkeltfagsbevis).

2) Andre beviser mv:

- a) Grundforløbsbevis
- b) ”Ny mesterlære”-bevis
- c) Skolevejledning
- d) Studierettet påbygning
- e) Praktikerklæring
- f) Afsluttende praktikerklæring
- g) Dokumentation for delvis gennemført undervisning
- h) Dokumentation for anerkendelse af kompetencer i forbindelse med erhvervsuddannelse for voksne (euv)
- k) Særligt om optagelsesprøven
- i) Eux bevis
- j) Bevis for generel studiekompetence (eux 1. del)

1. Beviser omfattet af eksamensbekendtgørelsens § 32

Den erhvervsrettede eksamensbekendtgørelse angår prøver og eksamener, som bliver dokumenteret ved et prøve- eller eksamensbevis i henhold til eksamensbekendtgørelsens § 1, stk. 2, og efter reglerne for den enkelte uddannelse.

Følgende beviser, som vil blive behandlet enkeltvis nedenfor, er omfattet af kravene i § 32 i eksamensbekendtgørelsen til udformning af bevis for fuldført uddannelse:

a) Skolebevis

b) Uddannelsesbevis/svendebrev (trin eller speciale) og eud+

c) Prøvebevis (enkeltfagsbevis).

Der er ikke centralt fastsatte krav til papirformat eller kvalitet.

Beviserne skal i henhold til eksamensbekendtgørelsen som minimum indeholde følgende oplysninger:

- Uddannelsens betegnelse og hjemmel
- Den uddannedes navn og cpr. nr. eller anden entydig identifikation
- De enkelte uddannelseselementer
- De uddannelseselementer, der er aflagt prøve i, med angivelse af de opnåede bedømmelser
- Afsluttende standpunktskarakter, hvor disse gives. Afsluttende standpunktskarakter er medtællende i det samlede eksamensgennemsnit, når der ikke er afholdt prøve i faget, medmindre andet fremgår af reglerne om den enkelte uddannelse
- De på anden vis dokumenterede uddannelseselementer
- Meritoverførte uddannelseselementer og prøver, eventuelt med angivelse af de opnåede bedømmelser som Bestået, Godkendt eller en karakter i henhold til karakterskalabekendtgørelsen
- Eksamenssproget, hvis prøven er aflagt på et fremmedsprog bortset fra norsk og svensk
- Den betegnelse, som uddannelsen giver den færdiguddannede ret til, på dansk og engelsk
- Eventuelle prøver aflagt som led i et uddannelsesforsøg
- Uddannelsens placering i den danske kvalifikationsramme
<http://www.iu.dk/dokumentation/kvalifikationsrammer/indplacering>
- Dispensation for fritagelse for en obligatorisk prøve
- Eventuelt som bilag et fremmedsprog Certificate Supplement.
Den udstedende myndighed (skolen eller det faglige udvalg)

Beviset må ikke indeholde oplysninger om særlige prøvevilkår, jf. eksamensbekendtgørelsens § 32, stk. 5.

Hvis eleven har deltaget i undervisning på gymnasialt niveau, skal dette tydeligt fremgå af beviset af hensyn til elevens eventuelle ansøgning om optagelse til et gymnasialt suppleringskursus, jf. § 8 i lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelser (eux), jf. lovbekendtgørelse nr. 537 af 5. maj 2022, og § 4, stk. 1, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 527 af 5. maj 2019 om gymnasial supplerings.

Hvis et bevis, der skal udstedes af en skole (institution), dækker over undervisning på flere forskellige skoler, udstedes beviset af den skole, hvor eleven sidst var indskrevet, jf. eksamensbekendtgørelsens § 32, stk. 6.

Eleven har krav på vederlagsfrit at få sit bevis udfærdiget på engelsk, jf. eksamensbekendtgørelsens § 32, stk. 3.

Skolen opbevarer kopier af beviserne i 30 år, jf. eksamensbekendtgørelsens § 33, stk. 2. Opbevaringen kan ske i elektronisk form. Ved eksamener som svendep prøve og prøve aflagt som en del af en svendep prøve, jf. eksamensbekendtgørelsens § 11, er det det faglige udvalg, der har opbevaringspligten, jf. § 33, stk. 4.

a) Skolebevis

Skolebevis er ikke et bevis for en fuldført uddannelse, men det følger af hovedbekendtgørelsens § 86, stk. 3, at skolebeviset skal opfylde de samme krav som et bevis for fuldført uddannelse. Når den skolemæssige del af den obligatoriske uddannelse er gennemført, herunder den afsluttende prøve i skoleundervisningen, udsteder skolen et samlet bevis (skolebevis) for skoleundervisningen til eleven, jf. § 86, stk. 1, i hovedbekendtgørelsen.

I henhold til reglerne om den enkelte uddannelse kan udstedelse af skolebevis være betinget af, at eleven har opnået beståelseskarakter i nærmere angivne fag eller som gennemsnit, jf. bestemmelsens stk. 2. Det faglige udvalg og en eventuel praktikvirksomhed skal underrettes om skolebeviset.

b) Uddannelsesbevis/svendebrev (trinprøver og speciale) og eud+

En uddannelse (trin eller speciale) afsluttes med en prøve (afsluttende prøve), hvis dette følger af reglerne for den enkelte uddannelse. Den afsluttende prøve kan indgå i skoledelen under den sidste skoleperiode i uddannelsen, jf. hovedbekendtgørelsens § 44, stk. 1. Den afsluttende prøve kan også finde sted efter skoleperioden som en svendep prøve, der afholdes af det faglige udvalg, jf. reglerne i hovedbekendtgørelsens § 46, stk. 1.

Når skolebevis og afsluttende praktikerklæring er udstedt, og eventuel svendep prøve uden for skoleundervisningen er bestået, udstedes et uddannelsesbevis/svendebrev til eleven, jf. hovedbekendtgørelsens § 89, stk. 1.

Det fremgår af uddannelsesbekendtgørelserne, om det er skolen eller det faglige udvalg, der udsteder beviset, jf. hovedbekendtgørelsens § 89, stk. 2.

Den skole eller det faglige udvalg, der udsteder beviset, skal underrette den anden part om udstedelsen.

Uddannelsesbevis/svendebrev skal, jf. hovedbekendtgørelsens § 89, stk. 1, ud over det i eksamensbekendtgørelsen anførte, indeholde følgende oplysninger:

- Betegnelse for den gennemførte uddannelse, herunder det gennemførte speciale og eventuel profil, henvisning til skolebevis og afsluttende praktikerklæring.
- Erklæring om, at eventuel svendep prøve er bestået samt eventuel angivelse af svendep prøve karakter.
- Øvrige oplysninger, som efter eksamensbekendtgørelsen skal fremgå af beviserne, kan gives i form af supplerende bilag, hvortil beviset henviser.

Uddannelsesbevis for eud+ udstedes efter reglen i hovedbekendtgørelsens § 134, dvs., når skolebevis er udstedt, eventuelle beviser for værkstedsundervisning og praktisk arbejde er udstedt og godkendt af skolen, og svendep prøve eller anden afsluttende prøve er bestået.

c) Prøvebevis (enkeltfagsbevis)

Når en elev har aflagt enkeltstående prøver, evt. som selvstuderende, har den pågældende krav på efter anmodning at få udstedt et prøvebevis, når faget er afsluttet.

2. Andre beviser mv.

Følgende er ikke omfattet af eksamensbekendtgørelsens regler i § 32 om beviser:

- a) Grundforløbsbevis
- b) ”Ny mesterlære”-bevis
- c) Skolevejledning
- d) Studierettet påbygning
- e) Praktikerklæring
- f) Afsluttende praktikerklæring
- g) Dokumentation for delvis gennemført undervisning
- h) Dokumentation for anerkendelse af kompetencer i forbindelse med erhvervsuddannelse for voksne (euv)
- k) Særligt om optagelsesprøven
- i) Eux bevis
- j) Bevis for generel studiekompetence (eux 1. del)

Indholdet af beviser/dokumentationer under litra a-k fremgår af hovedbekendtgørelsen, medens beviserne under litra i og j er omfattet af bekendtgørelsen om prøver og eksamen i de almene og studieforberevende ungdoms- og voksenuddannelser (den almene eksamensbekendtgørelse).

a) Grundforløbsbevis jf. § 70 i hovedbekendtgørelsen

Grundforløbets 2. del er en praksisnær indledende del af erhvervsuddannelsen, som er specifikt rettet mod et hovedforløb. Eleven skal opfylde de overgangskrav, som stilles ved overgangen til skoleundervisningen i hovedforløbet, jf. § 24, stk. 1, i hovedbekendtgørelsen.

Grundforløbets 2. del afsluttes med en grundforløbsprøve, jf. hovedbekendtgørelsens § 25. Prøven er omfattet af reglerne i den erhvervsrettede eksamensbekendtgørelse.

Grundforløbsbeviser skal, jf. § 70, stk. 2, i hovedbekendtgørelsen, indeholde oplysninger om:

- de kompetencemål, som eleven har opnået, med angivelse af standpunkts- og prøvekarakterer
- hvilket eller hvilke hovedforløb eleven har adgang til

Hvis eleven ved afslutningen af grundforløbet ikke opfylder betingelserne for at kunne fortsætte i det hovedforløb, som grundforløbet retter sig mod, eller hvis eleven afbryder grundforløbet, udsteder skolen en erklæring med oplysning om den gennemførte undervisning og eventuelle prøver, jf. § 70, stk. 3, i hovedbekendtgørelsen.

Hvis der er grundlag for udstedelse af beviser for enkeltfag, har eleven krav herpå. For prøvebevis (enkeltfagsbevis) se afsnit 1c.

b) ”Ny mesterlære”-bevis jf. § 70 i hovedbekendtgørelsen

Grundforløbets 2. del kan for den enkelte elev helt eller delvis erstattes af grundlæggende praktisk oplæring (ny mesterlære) i en virksomhed på grundlag af en uddannelsesaftale, jf. § 12, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, og § 13, stk. 3, i hovedbekendtgørelsen.

Ved afslutningen af forløbet i ny mesterlære foretager skolen sammen med praktikvirksomheden en kompetencevurdering af eleven. Som led i kompetencevurderingen løser eleven en praktisk opgave, udarbejdet af praktikvirksomheden og skolen i fællesskab. Ved kompetencevurderingen afprøves, om eleven har opnået de nødvendige kompetencer for at kunne påbegynde undervisningen på et hovedforløb. Ved bedømmelsen anvendes betegnelserne »godkendt« eller »ikke godkendt«, jf. hovedbekendtgørelsens § 68, stk. 4.

For elever, der har gennemført ny mesterlære, udsteder skolen efter kompetencevurderingen et bevis for gennemførelsen af forløbet, hvis eleven har opnået betegnelsen »godkendt«. Beviset træder i stedet for grundforløbsbevis, jf. § 70, stk. 5, i hovedbekendtgørelsen.

Beviset skal indeholde oplysninger om:

- uddannelsesforløbet, herunder oplysning om den praktiske opgave samt eventuel skoleundervisning og eventuelle prøveresultater,
- eventuel grundforløbsundervisning, der skal gennemføres i hovedforløbet, og
- hvilket eller hvilke hovedforløb og specialer beviset giver adgang til.

Hvis bevis ikke kan udstedes, gælder de almindelige regler om udstedelse af skolevejledning, jf. hovedbekendtgørelsens § 84, idet det i forbindelse med revision af elevens personlige uddannelsesplan i samråd mellem skole, elev og virksomhed fastlægges, hvordan eleven kan nå målene inden skoleundervisningen i hovedforløbet, jf. hovedbekendtgørelsens § 65, stk. 6.

c) Skolevejledning, jf. § 84 i hovedbekendtgørelsen

Skolen udsteder en vejledning til eleven og praktikvirksomheden (skolevejledning) efter afslutningen af det enkelte skoleophold, hvis bevis for adgangsgivende grundforløb eller skolebevis ikke kan udstedes, jf. § 84, stk. 1.

Skolevejledningen udformes i samarbejde med eleven. I skolevejledningen udtrykkes elevens standpunkt i form af karakterer i forhold til de fastsatte mål ved skoleopholdets afslutning i henhold til skolens undervisningsplan, jf. § 84, stk. 2.

For elever i en individuel uddannelse udtrykkes elevens standpunkt dog i forhold til de fastsatte mål i elevens personlige uddannelsesplan.

I skolevejledningen anføres skolens vurdering af elevens eventuelle behov for supplerende skoleundervisning og for supplerende oplæring i praktikvirksomheden, jf. § 84, stk. 3.

Skolevejledningen kan endvidere indeholde andre oplysninger af betydning for samarbejdet mellem skolen, eleven og praktikvirksomheden, hvis dette er fastsat i den lokale undervisningsplan, jf. § 84, stk. 4.

Skolevejledningen skal indeholde de fornødne oplysninger til identifikation af elev, skole, uddannelse, speciale og skoleperiode, jf. § 84, stk. 5.

d) Studierettet påbygning, jf. hovedbekendtgørelsens § 40

Studierettet påbygning finder sted under hovedforløbet eller umiddelbart derefter og kan vare indtil 1½ år som heltidsundervisning, hvor eleven kan supplere erhvervskompetencen med hel eller delvis studiekompetence.

Studierettet påbygning giver ikke generel studiekompetence, men giver adgang til erhvervsakademiuddannelser og andre videregående uddannelser, der ligger i naturlig forlængelse af elevens erhvervsuddannelse. Ved afslutning af påbygningen udsteder skolen bevis herfor til eleven og praktikvirksomheden, jf. hovedbekendtgørelsens § 87, stk. 2.

Beviset giver ret til adgang til gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. bekendtgørelse nr. 626 af 19. juni 2019 om Bekendtgørelse om gymnasial supplerings (GS-bekendtgørelsen) § 4, stk. 1, nr. 4.

Der er mulighed for, at en elev kan få bevis for studierettet påbygning med en afsluttet erhvervsuddannelse og et enkelt studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, taget enten i uddannelsen eller uden for uddannelsen, jf. § 33 b i lov om erhvervsuddannelser. Faget kan være et alment grundfag i erhvervsuddannelsen, et fag fra de gymnasiale uddannelser eller fra eux jf. bekendtgørelse nr. 879 af 25. juni 2018 om særlige gymnasiale fag m.v. til brug for eux-forløb.

e) Praktikerklæring, jf. hovedbekendtgørelsens § 85

Ved afslutningen af en praktikperiode forud for en skoleperiode udsteder praktikvirksomheden en praktikerklæring til eleven og til skolen, jf. § 85, stk. 1.

Det faglige udvalg udfærdiger blanketter til brug for praktikerklæringerne og fremsender til skolen, som udleverer blanketterne til virksomheden, jf. § 85, stk. 3.

Praktikerklæringen afgives af virksomheden i samarbejde med eleven og skal indeholde oplysning om, hvilke arbejdsområder og funktioner eleven har været beskæftiget med i virksomheden, om eleven har nået målene for praktikperioden og angivelse af virksomhedens vurdering af elevens eventuelle særlige behov med hensyn til efterfølgende skoleundervisning og praktikuddannelse, jf. § 85, stk. 2.

Praktikerklæringen skal indeholde de fornødne oplysninger til identifikation af elev, virksomhed, praktikperiode, uddannelse og speciale, jf. § 85, stk. 4.

For elever med skolepraktik udstedes erklæringen af skolen, jf. § 85, stk. 5.

f) Afsluttende praktikerklæring, jf. hovedbekendtgørelsens § 88

Når praktiktiden i virksomheden er afsluttet, udsteder praktikvirksomheden en erklæring herom (den afsluttende praktikerklæring). Hvis flere virksomheder har indgået uddannelsesaftale med eleven, udsteder hver af virksomhederne en afsluttende praktikerklæring. I disse tilfælde underretter praktikvirksomheden den eventuelt følgende virksomhed i uddannelsesforløbet om udstedelsen af praktikerklæringen, jf. § 88, stk. 1.

Erklæringen udstedes til eleven, skolen og det faglige udvalg, jf. § 88, stk. 2, og skal efter stk. 3 indeholde følgende oplysninger:

- Betegnelse for uddannelsen herunder eventuelt speciale, profil eller lignende.
- Angivelse af praktikvirksomhed og praktikperioder. Ved eventuel udstationering anføres, i hvilke virksomheder eleven har været udstationeret og i hvilke perioder.
- Virksomhedens underskrift.

Det faglige udvalg udformer blanketter til brug for udstedelse af de afsluttende praktikerklæringer og forsyner skolerne hermed. Skolen udleverer blanketterne til virksomheden, jf. bestemmelsens stk. 4.

Den afsluttende praktikerklæring skal efter det faglige udvalgs bestemmelse indeholde oplysninger til brug ved indstilling til svendep prøve, jf. § 88, stk. 5.

Hvis praktikuddannelsen afbrydes, har eleven krav på at modtage praktikerklæring for den gennemførte del af praktikuddannelsen. Praktikerklæringen udformes i overensstemmelse med den formular, der er fastsat i hovedbekendtgørelsens bilag 3, jf. § 88, stk. 6.

For elever optaget til skolepraktik, udstedes erklæringen af skolen, jf. § 88, stk. 7.

g) Dokumentation for delvis gennemført undervisning, jf. hovedbekendtgørelsens § 86, stk. 4

Hvis skoleundervisningen afbrydes, har eleven krav på at modtage dokumentation for den gennemførte del af skoleundervisningen.

h) Dokumentation for anerkendelse af kompetence i forbindelse med erhvervsuddannelse for voksne (euv), jf. hovedbekendtgørelsens § 61

Et euv-forløb indledes med en vurdering af elevens praktiske og teoretiske kompetencer med udgangspunkt i målene for uddannelsen, der danner grundlag for en personlig uddannelsesplan for eleven, jf. hovedbekendtgørelsens § 61, stk. 5.

Eleven modtager dokumentation for de kompetencer, som skolen har anerkendt, jf. § 61, stk. 7. Det skal fremgå af dokumentationen, hvilken uddannelse kompetencevurderingen angår, og hvad der ligger til grund for vurderingen.

i) Eux-bevis

Elever, der har gennemført en uddannelse med eux, har ret til bevis for generel studiekompetence (eux-bevis), jf. § 2 i lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., (jf. lovbekendtgørelse nr. 537 af 2. maj 2022).

Eux-beviset udstedes af skolen i henhold til reglerne i bekendtgørelsen om prøver og eksamen i de almene og studieforbereende ungdoms- og voksenuddannelser (den almene eksamensbekendtgørelse).

Til elever, der forlader eux-forløbet uden at have fuldført dette, udsteder skolen efter anmodning fra eleven prøvebevis for aflagte prøver i eventuelle afsluttede gymnasiale fag, henholdsvis deltagerbevis for eventuelt afsluttede gymnasiale fag, der ikke blev udtrukket til prøve, jf. den almene eksamensbekendtgørelsens § 37, stk. 1.

j) Bevis for eux 1. del

I de merkantile erhvervsuddannelser kan elever, der har afsluttet det særlige studiekompetencegivende forløb, få udstedt ”bevis for eux 1. del”, jf. § 35, stk. 4, i bekendtgørelsen om prøver og eksamen i de almene og studieforbereende ungdoms- og voksenuddannelser (den almene eksamensbekendtgørelse).

Til elever, der forlader det særligt studiekompetencegivende forløb uden at have fuldført dette, udsteder skolen efter anmodning fra eleven prøvebevis for aflagte prøver, henholdsvis deltagerbevis for de eventuelt afsluttede gymnasiale fag, der ikke blev udtrukket til prøve, jf. den almene eksamensbekendtgørelsens § 37, stk. 1.

k) Særligt vedrørende optagelsesprøven, jf. hovedbekendtgørelsens § 59

Der udstedes ikke noget særskilt bevis for bestået optagelsesprøve, eller bevis for de aflagte skriftlige prøver i henholdsvis dansk og matematik i forbindelse med optagelsesprøver.

August 2023.